

ORIIDEN HYVÄKSYMINEN JALOSTUKSEEN

SUOMALAISEN RATSUPONIN JALOSTUKSEEN TARJOTTAVAT ORIIT

SRP SUOMALAINEN RATSUPONI

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISIÄ OHJEITA	3
1.1 Jalostukseen hyväksymisen perusteet	3
1.2 Oripäiville ilmoittautuminen	3
1.3 Oripäivien maksut vuonna 2019.....	5
1.4 Oriiden majoitus, talliohjeistus ja turvallisuus	5
1.5 Oriiden valokuvaus	6
1.6 Steward ja keskustelutilaisuudet orilautakunnan kanssa.....	6
1.7 Lääkintämääräykset ja alkoholin käyttö.....	6
1.8 Oriin ja ratsastajan varusteet.....	6
1.9 Oriin jalostukseen hyväksymisen ehdot.....	7
1.10 Valitusoikeus.....	7
2. NÄYTTELYYN SAAPUMINEN JA ILMOITTAUTUMINEN	7
3. TERVEYDENTILAN TARKASTUS.....	7
3.1 Terveystilan tarkastus	7
3.2 Röntgenkuvaus	8
4. RAKENNEARVOSTELU	8
5. SUORITUSKYVYNKOKEET	8
5.1 Kolmevuotiaiden oriiden testaus.....	8
5.1.1 Testin kulku.....	8
5.2 4-5 -vuotiaiden oriiden testaus	9
5.2.1 Askellajikoe I 4-5 -vuotiaat oriit.....	9
5.2.2 Estekokeet 4-5 -vuotiaat oriit.....	9
5.3 Tallikäyttäytymisen arviointi.....	10
6. JALOSTUSARVOSTELTAVAT ORIIT.....	10
6.1 Ulkomaisessa kantakirjassa hyväksytyt tai kilpailusuoritusten perusteella hyväksyttävät oriit	10
7. ORIIDEN JALOSTUKSEENKÄYTTÖOIKEUS.....	10

LIITTEET

- Liite 1 Lääkintäohje
- Liite 2 Terveysvaatimukset
- Liite 3 Röntgenkuvausohjeet
- Liite 4 Suorituskyvynkoe 3-vuotiaat
- Liite 5 suorituskyvynkoe 4-5-vuotiaat
- Liite 6 Jalostusarvosteltavat oriit
- Liite 7 Jalostusluokkien vaatimukset
- Liite 8 SRP korvaavat kilpailusuoritukset
- Liite 9 Hevosopiston aluekartta ja turvallisuusohjeet

SUOMEN HIPPOS RY 2019

Vahvistettu 2.1.2019

1. YLEISIÄ OHJEITA

1.1 JALOSTUKSEEN HYVÄKSYMISEN PERUSTEET

Jalostusvalinnan tarkoituksena on valita perimältään parhaimmat ponit ja hevoset seuraavan sukupolven vanhemmiksi. Valinta Oripäivillä perustuu jalostusohjesäännössä määritettyihin jalostustavoitteisiin, jotka pohjautuvat rotumääritelmään. Jalostettavina ominaisuuksina ovat tyyppi, rakenne, liikkeet, terveys, luonne ja suorituskyyky. Jalostukseen hyväksyttävän oriin tulee täyttää nämä vaatimukset populaation keskitasoa paremmin. **On erittäin tärkeää tuoda ori tilaisuuteen hyvin valmisteltuna, jotta oriilla on mahdollisuus näyttää kykynsä.**

Tyypistä oriilla arvostellaan rotu- ja sukupuolileima, jotka on määritelty rotumääritelmässä. Rakenteesta arvostellaan sopusuhtaisuutta, pään, kaulan ja rungon rakenteen yhdenmukaisuutta rotumääritelmän kanssa sekä jalka-asentojen rakennetta. Arvioitavana ovat myös liikeradat ja niiden ennuste kestävyydelle. Liikkeistä arvioidaan käynti, ravi ja laukka.

Terveydentilan tarkastuksessa tutkitaan oriin yleinen ja ortopedinen terveys. Lisäksi röntgenkuvauksessa tutkitaan oriin luuston terveys. Terveystarkastuksen tarkoituksena on sulkea pois eläinsuojelullisesti oriin käyttöä jalostuksessa estävät sairaudet ja perinnölliset viat, joista osa saattaa ilmetä vasta jälkeläisarvostelun yhteydessä.

Ratsuponijalostukseen hyväksyttävien oriiden tärkeänä hyväksymisvaatimuksena on suorituskyyky. Sillä arvioidaan aikaisessa vaiheessa oriin jalostusarvoa suoritusoriina.

Oriin jalostusarviointissa noudatetaan voimassa olevaa jalostusohjesääntöä. Jalostusohjesäännössä määritellään minimivaatimukset oriin polveutumiselle, terveydelle, rakenteelle ja suorituskyykyille. Oriin jalostuksellisen arvioinnin suorittavat Suomen Hippos ry:n nimeämät tuomarit (eläinlääkärit, rakennearvostelijat, este- ja askellajituomarit, testiratsastajat sekä tallikäyttäytymisen arvioijat).

1.2 ORIPÄIVILLE ILMOITTAUTUMINEN

Kolmevuotiaat oriit ilmoitetaan yleiseen suorituskyykyynkokeeseen. Mikäli oriilla on ulkomainen testitulos, voidaan ori hyväksyä sen perusteella jalostusluokkaan II.

4-5 –vuotiaat oriit suorittavat yleisen suorituskyykyynkokeen. Ori voidaan hyväksyä myös ulkomaisen testituloksen perusteella.

6-8 –vuotiaat voidaan hyväksyä kilpailusuorituksen tai ulkomaisen testituloksen perusteella. Oriit jalostusarvostellaan lauantaina.

9-vuotiaat ja vanhemmat hyväksytään joko ulkomaisen testituloksen tai kilpailutulosten perusteella.

Oripäiville ilmoittaudutaan Suomen Hippoksen Heppa-järjestelmän näyttelykalenterissa määräpäivään **14.2.2019** mennessä. Ilmoittautumista varten tarvitaan Oma Talli -tunnukset. Jälki-ilmoittautuneina huomioidaan vain ilmoittautumisaikojen jälkeen maahantuodut oriit, näiden oriiden osalta viimeinen ilmoittautumispäivä on **5.3.2019**. Hippos suosittelee, että oripäiville osallistuvat oriit tuodaan Suomeen viimeistään viikko ennen tapahtumaa.

Kaikkien Oripäiville ilmoitettujen oriiden osalta ilmoittautumisessa vaadittavat **dokumentit** tulee toimittaa Suomen Hippokseen viimeiseen ilmoittautumispäivään **19.2.2019** mennessä. Mikäli tarvittavia dokumentteja ei ole toimitettu määräaikaan mennessä, ori saattaa menettää osallistumisoikeutensa.

Ilmoittautumisaikojen päätyttyä lasku osallistumisesta tulee ilmoittajalle sähköpostilla sekä Oma Talliin. Laskun **eräpäivä on 18.2.2019**. Maksamalla laskun osallistuminen vahvistuu. Ilmoittamalla oriin tapahtumaan ilmoittaja sitoutuu maksamaan laskun.

Tuontoriiden rekisteröinti ja rekisteröintimaksut tulee olla hoidettu viimeiseen ilmoittautumispäivään mennessä.

Ilmoittautumisen yhteydessä oriinpitäjä täyttää oriista **esitietolomakkeen**, joka palautetaan **19.2.2019** mennessä Suomen Hippokseen. Esitietolomakkeen liitteinä toimitetaan:

- Oriin 4-polvinen sukutaulu (mikäli oritta ei ole vielä rekisteröity Suomeen)
- Virallinen todistus jalostukseenkäyttöoikeudesta ulkomaisessa hyväksytyssä kantakirjassa. Todistuksesta tulee käydä ilmi kantakirja(t), joihin ori on hyväksytty, sekä hyväksymispäivämäärä ja jalostukseenkäyttöoikeuden pituus sekä sitä mahdollisesti koskevat rajoitukset (tammakiintiöt tms.)
- Ulkomaisen esitarkastuksen tulokset (3-vuotiaat oriit)
- Ulkomaisen oritestin tulokset
- Viimeisin saatavilla oleva jalostusindeksi ja arvosteluvarmuus
 - Jälkeläistulokset, mikäli oriille ei ole laskettu indeksiä
- Kilpailutulokset
- Vanhempien suoritukset polveutumispisteittäin varten

Huomioithan, että vain Suomen Hippokselle 19.2.2019 mennessä toimitetut tulokset huomioidaan.

Oriin omistajan vastuulla on, että orilautakunnalla on käytössään kaikki ajankohtainen tieto oriista.

1.3 ORIPÄIVIEN MAKSUT VUONNA 2019

*Suorituskyvynkoe 3 –vuotiaat	400 €
*Suorituskyvynkoe 4-5 –vuotiaat	670 €
*Jalostusarvosteltavat oriit, kilpailusuoritusten perusteella hyväksyntää hakevat	400 €
*Jalostusarvosteltavat oriit, hyväksytty toisessa kantakirjassa	220 €
*Röntgenkuvien analysointimaksu	50 €

Oripäivillä jalostusluokkaan I ja II hyväksyttävien oriiden osallistumismaksuun sisältyy ensimmäisen vuoden orilisenssi.

Ilmoittautumisajan jälkeen peruutetuista ilmoittautumisista palautetaan puolet (50 %) ilmoittautumismaksusta eläinlääkärintodistusta vastaan. Ennen ilmoittautumisajan päättymistä perutut ilmoittautumiset ei aiheuta kuluja.

1.4 ORIIDEN MAJOITUS, TALLIOHJEISTUS JA TUR- VALLISUUS

Suorituskyvynkokeeseen ilmoittautuneille oriille (3-5 –vuotiaat) varataan karsinapaikka Hevosopistolta torstaista lauantaihin Suomen Hippoksen toimesta. Mikäli tarvitset karsinapaikkaa pidemmälle ajalle, ilmoita siitä sanna.uotila@hippos.fi 5.3.2019 mennessä.

Päiväkarsinapaikat varataan suoraan Hevosopistolta. Hevosopisto lähettää oriin ilmoittajalle laskun karsinapaikasta. Lisätietoja www.hevosopisto.fi

Majoituspaikkavaraukset tehdään suoraan Hevosopistolle sähköisesti: www.hevosopisto.fi.

Yleisön liikkuminen tallissa on kielletty.

Tallivalvojana toimii Suomen Hippoksen nimeämä henkilö.

Suorituskyvynkokeeseen osallistuvat oriit pysyttelevät pääosin tallissa koko testiajan kokeita ja verryttelyä lukuun ottamatta. Mikäli ori poistuu tallista, tulee siihen pyytää lupa tallivalvojalta. Oriita voidaan verryttellä aikaisintaan puoli tuntia ennen oman testin alkua.

Oriin kanssa liikuttaessa on otettava huomioon yleisön ja muiden tapahtumaan osallistuvien turvallisuus. **Oriin on oltava suitsittuna**, kun sitä liikutetaan tapahtumapaikalla. Oriit ovat tapahtumapaikalla koko ajan oriin omistajan/haltijan vastuulla. Vaaratilanteita aiheuttava ori voidaan poistaa testistä.

Oriiden **esittäjillä ja avustajilla** on kaikissa testitilanteissa oltava kypärä päässä. **Kypärän käyttö on pakollista aina oriita liikuteltaessa.**

Oriiden **valokuvaaminen** tapahtuu erikseen merkityllä alueella aikataulussa ilmoitettuna ajankohdantana. Huolehdiathan, että ori tulee kuvattua Suomen Hippoksen tiedottajan toimesta.

Eläinlääkäri on paikalla oriiden testien ajan, muutoin palvelee päivystävä eläinlääkäri. Testien ajan paikalla on ensiapuhenkilökunta, muina aikoina päivystävä ensiapu.

1.5 ORIIDEN VALOKUVAUS

Oriiden valokuvaaminen tapahtuu erikseen merkityllä alueella erikseen ilmoitettuna ajankohtana. Huolehdiathan, että ori tulee kuvattua Hippoksen tiedottajan toimesta.

HUOM! Katalogiin tarvittava oriin rakennekuva (sivukuva, jossa näkyy koko hevonen/poni, mieluiten väljästi rajattu ja) tulee toimittaa 26.2.2019 mennessä sanna.uotila@hippos.fi. Kuvan lähettäjä vastaa kuvan käyttöoikeuksista. Määräpäivän jälkeen lähetettyjä kuvia ei huomioida. Kuvan tulee olla korkearesoluutioinen jpg-kuva.

Kuva 1. Esimerkkikuva katalogiin tulevasta oriin rakennekuvasta.

1.6 STEWARD JA KESKUSTELUTILAISUUDET ORILAUTAKUNNAN KANSSA

Oritestin aikana paikalla on steward, joka valvoo hevosten hyvinvointia ja jolla on oikeus osallistua äänettömänä jäsenenä orilautakunnan työskentelyyn. Hän toimii myös lautakunnan työskentelyn valvojana ja oriinpitäjien kontaktihenkilönä.

Stewardilla on oikeus osallistua orilautakunnan kokouksiin sekä orilautakunnan ja oriinpitäjien keskustelutilaisuuksiin.

Oriiden omistajilla/heidän valtuuttamillaan henkilöillä on mahdollisuus keskustella orilautakunnan kanssa päivittäin oriiden arvostelujen jälkeen oritestiin liittyvistä asioista.

1.7 LÄÄKINTÄMÄÄRÄYKSET JA ALKOHOLIN KÄYTTÖ

Oripäivillä noudatetaan Suomen Hippoksen lääkintämääräyksiä ja oriita testataan pistokokein dopingtesteillä. Lääkintäohje ja ohjeelliset dopingvaroajat liitteenä.

Päihtynyt henkilö ei saa käsitellä oritta tapahtuma-alueella oritestin aikana. Lautakunta voi määrätä suoritettavaksi puhallustestejä ja päihtynyt henkilö voidaan poistaa tapahtuma-alueelta.

Liite 1 Lääkintäohje

1.8 ORIIN JA RATSASTAJAN VARUSTEET

Mikäli oriilla on jatkuvasti huomauttamista vääränlaisista varusteista, voi orilautakunta asettaa siitä oriin haltijalle/omistajalle sanktion. Testin ajan paikalla oleva steward tarkastaa oriiden varusteet ennen jokaista testiosuutta.

HEVOSTARKASTUS, RAKENNEARVOSTELU JA ASKELLAJIEN ESITTÄMINEN VAPAANA

Esittäjällä tulee olla tarkoituksenmukainen ja siisti asu sekä kypärä. Oriilla ei saa olla suoja. Avustajan käyttö on suositeltavaa. Esittäjän tai avustajan raippaan ei saa olla kiinnitetty muovipusseja ja/tai muovisuikaleita (koskee myös kaikkia muita osakkeita).

IRTOHYPYTYS

Esittäjällä ja avustajilla tulee olla tarkoituksenmukainen ja siisti asu sekä kypärä. Irtohyppytyksessä oriilla tulee olla jännesuojat, bootsit on sallittu. Takajaloissa sallitaan SRL:n estesääntöjen mukaiset suojat (huomioitethan nuoria hevosia koskevat suojasäännöt).

ASKELLAJIKOE RATSAIN

Oriin omalla ratsastajalla tulee olla SRL:n koulu-ratsastuskilpailusääntöjen. Ratsastajalla saa olla kannukset ja/tai raippa. Askellajikokeessa oriin

tulee olla satuloitu ja suitsittu nivelkuolaimin SRL:n kouluratsastuskilpailuja koskevien sääntöjen mukaisesti. Apuohjat, suojat, pintelit tai hyön-teishuput eivät ole sallittuja. Huomioitahan, että alle 16-vuotiaalle ratsastajalle pitää anoa lupa oriin esittämiseen.

ESTEKOE

Ratsastajalla tulee olla SRL:n estekilpailusääntöjen mukainen asu. Estekokeessa oriin tulee olla satuloitu ja suitsittu nivelkuolaimin SRL:n koulu-ratsastuskilpailuja koskevien sääntöjen mukaisesti. Hyönteis-/korvahappujen käyttö ei ole sallittu. Martingaalin (vapaajuoksuisin renkain) ja/tai rintaremmin sekä vatsapanssarin käyttö on sallittua. Etujaloissa on sallittua jännesuojien käyttö. Takajaloissa sallitaan SRL:n estesääntöjen mukaiset suojat. Huomioitahan, että alle 16-vuotiaalle ratsastajalle pitää anoa lupa oriin esittämiseen.

JALOSTUSARVOSTELTAVIEN SEKÄ KILPAILUSUORITUSTEN PERUSTEELLA ARVIOITAVIEN ORIIDEN RATSASTUSKOE

Jalostusarvosteltavien oriiden ratsastuskokeessa ratsastajalla tulee olla SRL:n kilpailusääntöjen mukainen asu. Raippa ja kannukset ovat sallittuja. Oriin varusteiden tulee olla SRL:n koulu- ja esteratsastuskilpailuja (nivelsuitsitus) koskevien sääntöjen mukaiset. Ratsastuskokeessa sallitaan pinteiden ja suojien käyttö, huomioiden kuitenkin nuoria hevosia/poneja koskevat suojasäännöt.

Mikäli oriilla on jatkuvasti huomauttamista vääränlaisista varusteista, voi orilautakunta asettaa siitä oriin haltijalle/omistajalle sanktion. Suomen Hippoksen nimeämä stewardia tarkistaa oriiden varusteet.

1.9 ORIIN JALOSTUKSEEN HYVÄKSYMISEN EHDOT

Oriin jalostukseenkäytön ehtona on vapauttava röntgenlausunto yhden kerran ennen ensimmäistä jalostukseen hyväksymistä ja vapauttava CEM-testi vuosittain ennen astutuskauden alkua. Lisäksi orilautakunta voi asettaa tarpeen vaatiessa muita ehtoja jalostukseenkäytölle. Oriin jalostuskäytön ehtoihin kuuluu myös sääntöjen mukainen astutuskirjanpito.

1.10 VALITUSOIKEUS

Jalostusarvostelun tuloksesta ei voi valittaa. Mikäli arvostelutilaisuutta ei ole toteutettu rodun voimassa olevan jalostusohjesäännön ja muiden asiaa koskevien ohjeistusten mukaisesti, voidaan asiaa valittaa. Valituksen voi tehdä henkilö, jonka omistuksessa tai hallinnassa kyseiseen valitukseen liittyvä yksilö on. Valitus tulee toimittaa kirjallisesti. Valitukset käsittelee Suomen Hippos ry:n ratsu- ja ponivaliokunta.

Arvostelupaikkaan ja tapahtumaan liittyvät valitukset tulee esittää arvostelutilanteessa, viimeistään puoli tuntia arvostelutilaisuuden päätyttyä näytteilykansliaan. Muut arvostelutilaisuuteen liittyvät valitukset tulee toimittaa kahden viikon kuluessa arvostelutilaisuudesta Suomen Hippokseen.

2. NÄYTTELYYN SAAPUMI-NEN JA ILMOITTAUTUMI-NEN

Näyttelyyn osallistuva ori ilmoitetaan kansliaan viimeistään tuntia ennen oman ryhmän aloitusai-kaa. Oriin **passi luovutetaan hevostarkastuk- sessa** ja passin saa takaisin kansliasta oriin testin päätyttyä. Oriilla **tulee olla oma numerolappu**, joka kiinnitetään oriin suitsiin.

Viimeistään ilmoittautumisen yhteydessä jätettään kansliaan mahdolliset lisäselvitykset, jotka oriinpi- tää haluaa jättää lautakunnan tiedoksi (esimer- kiksi eläinlääkärintodistukset tai anomus alle 16- vuotiaan oikeudesta esittää oritta).

3. TERVEYDENTILAN TAR- KASTUS

3.1 TERVEYDENTILAN TARKASTUS

Oripäivillä kaikille oriille tehdään laaja terveydenti- lantarkastus. Terveystilantarkastus sisältää mm. jalkojen tutkimisen sekä liikkeitä kovalla ja pehmeällä alustalla. Tarkastuksen yhteydessä oriit mitataan ja niiden rekisteri- ja tunnistetiedot tarkistetaan. Terveystilantarkastukseen ori tuodaan suitsittuna ja lisäksi mukana on oltava vähintään neljän metrin pituinen liina.

Liite 2 Terveysvaatimukset

3.2 RÖNTGENKUVAUS

Kaikki jalostusoriit on röntgenkuvattava ennen Oripäiviä. Röntgenkuvat tulee toimittaa Suomen Hippokseen **viimeistään 3.2.2019**, josta ne toimitetaan eteenpäin lausuntoa varten. Lausunnon kuvista saa tällöin 11.2.2019 mennessä.

Mikäli kuvat toimitetaan ennen 31.12.2018, lausunnon kuvista saa 15.1.2019 mennessä. Jos kuvat toimitetaan ennen 15.1.2019, saa lausunnon kuvista 30.1.2019 mennessä.

Röntgenkuvaus voidaan tehdä aikaisintaan 12 kuukautta ennen Oripäiviä. Tuontioriiden osalta ulkomaiset röntgenkuvat hyväksytään muista EU-maista sekä Islannista, Norjasta ja Sveitsistä.

Oriilta, joilla on aiemmin ollut jalostukseenkäyttöoikeus Suomessa, ei vaadita uusia röntgenkuvia.

Liite 3 Röntgenkuvauskohteet

4. RAKENNEARVOSTELU

Rakennearvostelu suoritetaan maneesissa. Ori asetetaan seisomaan merkitylle paikalle, minkä jälkeen ori esitetään ensin käynnissä, sitten ravissa edestakaisella linjalla (merkitty). Sen jälkeen ori esitetään käynnissä ja ravissa suurella ympyrällä ja asetetaan lopuksi tuomareiden pyynnöstä seisomaan.

Rakenne arvioidaan lineaarisella profiloinnin mukaisesti. Lisäksi rakenteesta annetaan sanallinen lausunto ja pisteet 4-10 arvostelukohdista 1) tyyppi, 2) pää, kaula, runko, 3) jalat ja kaviot sekä liikkeiden säännöllisyys, 4) käyntiliikkeet, 5) raviliikkeet.

5. SUORITUSKYVYNKOKEET

Suorituskyvynkokeisiin osallistuvat vähintään kolmevuotiaat **ratsuponijalostukseen tarjottavat ratsuponi- ja rotuponioriit, lämminveriset ratsuhevosoriit ja täysverioriit**, joilla ei korvaavia tuloksia ole käytössä.

Kolmevuotiaat osallistuvat hevostarkastukseen, rakennearvosteluun, irtohypytykseen ja askellajien arviointiin. **Ratsuponijalostukseen tarjottavia 3-vuotiaita hevosia tai poneja ei esitetä ratsain.**

4-5 -vuotiaat oriit suorittavat sekä askellaji- että estekokeet oman ratsastajan kanssa sekä toisen, omistajan valitseman kokeen testiratsastajan ratsastamana.

Suorituskyvynkokeen lopulliset tulokset julkaitaan koko testin päätyttyä, mutta oriin omistajalla tai edustajalla on oikeus keskustella tuomariston kanssa osien suorituksista erikseen ilmoitetuissa erillisissä tilaisuuksissa.

Kaikkien suorituskyvynkokeisiin osallistuvien oriiden tallikäyttäytymistä seurataan kokeen ajan.

Suomen Hippos ry pidättää oikeuden oritestin osakokeiden järjestyksen muutoksiin.

5.1 KOLMEVUOTIAIDEN ORIIDEN TESTAUS

Kolmevuotiaiden testin tehtävänä on antaa monipuolinen kuva oriin ominaisuuksista. Ratsuponijalostukseen tarjottavien oriiden testissä painotetaan oriin luonnetta ja yhteistyöhalukkuutta. Testi suoritetaan yleistestinä.

5.1.1 TESTIN KULKU

Oriit osallistuvat ensin mittaukseen sekä hevostarkastukseen, jossa arvioidaan niiden yleinen terveydentila. Lisäksi eläinlääkäri antaa arvion oriin luonteesta. Hevostarkastuksen jälkeen oriit irtohyppäävät ensimmäisen kerran.

Testin toisena päivänä on vuorossa rakennearvostelu. Rakennearvostelun jälkeen oriit päästetään vapaaksi askellajien arvostelua varten. Oriit esitetään kahdeksikolla. Oriiden ohjaamisesta vastaavat Suomen Hippos ry:n nimeämät henkilöt.

Testin kolmantena päivänä on vuorossa toinen irtohypytyys. Kaikkien testiosuuksien jälkeen testitulokset julkaistaan ja oriit palkitaan.

Maksimiestekorkeudet irtohypytyksessä:

	3-vuotiaat
Ylikorkeat	120 cm
141-148cm	110 cm
131-140cm	100 cm
Alle 130cm	90 cm

Esteiden välit sovitetaan oriin koon mukaan. Poineilla käytetään irtohypytyksessä vain kevyitä puomeja (ei lankkuja).

Liite 4 Suorituskyvynkoe 3-vuotiaille

5.2 4-5 -VUOTIAIDEN ORIIDEN TESTAUS

Suorituskyvynkokeeseen osallistuvat 4-5 -vuotiaat oriit osallistuvat yleistestiin. **Testissä painotetaan oriin luonnetta ja yhteistyöhalukkuutta.** Koe koostuu kolmesta osakokeesta: askellajikokeesta ja estekokeesta oman ratsastajan ratsastamana sekä joko askellajikokeesta (askellajikoe II) tai estekokeesta (estekoe II) testiratsastajan ratsastamana.

5.2.1 ASKELLAJIKOE I 4-5 -VUOTIAAT ORIIT

Ori saa sanallisen arvion osakokeen jälkeen, lopulliset tulokset julkaistaan, kun koko testi on suoritettu.

ASKELLAJIKOE I, OMA RATSASTAJA

Ori esitetään kaikissa kolmessa askellajissa ori lautakunnan ohjeiden mukaan, molempiin suuntiin suorilla ja kaarevilla urilla: käyntiä pitkin ohjin, kevyttä ravia ja temponvaihteluita, laukkaa kevyessä istunnassa ja temponvaihteluita sekä ikäluokkaan kuuluvia tehtäviä. Jännittyneisyyden vähentämiseksi on yleensä sopivinta aloittaa ohjelma ravissa ja esittää käynti myöhemmin. Oriin tulee kulkea kaikissa askellajeissa tasapainossa ja nuorelle oriille sopivassa muodossa.

ASKELLAJIKOKEEN PERUSVAATIMUKSET IKÄLUOKITTAIN

Oriit pystyvät ominaisuuksiltaan ja ratsastettavuudeltaan liikkumaan ikäisekseen sopivassa koamisasteessa. Ominaisuuksia voidaan testata ratsastamalla ikäluokittain määritellyjä tehtäviä.

4-vuotiaat Ori taipuu molempiin suuntiin, liikkuu tasapainossa suorilla ja kaarevilla urilla (20 m ympyrät), pystyy pidentämään ja lyhentämään askeltaan.

5-vuotiaat Edellisten lisäksi, ori suoriutuu sivutaisliikkeistä, sillä on ikäisekseen sopiva kokoamiskyky, 10–12 m voltit.

ASKELLAJIKOE II, TESTIRATSASTUS

Ori tuodaan testiratsastukseen kevyesti verryteltynä. Ori tuodaan paikalle taluttaen, minkä jälkeen oma ratsastaja nousee hevosen selkään (avustaja voi pitää hevosta kiinni selkäänousutilanteessa) ja ratsastaa oritta muutaman minuutin ajan molempiin suuntiin. Tämän jälkeen oma ratsastaja avustaa testiratsastajaa selkään nousussa. Testiratsastaja ratsastaa oritta kaikissa askellajeissa molempiin suuntiin. Kunkin kokeen jälkeen ori saa sanallisen arvion. Lopulliset pisteet julkaistaan oritestin päätyttyä.

5.2.2 ESTEKOKEET 4-5 -VUOTIAAT ORIIT

Estekoe on kaksiosainen: esterata oman ratsastajan kanssa (estekoe I) sekä esteet testiratsastajan ratsastamana (estekoe II; esteradat liitteessä 5).

Maksimiestekorkeudet ovat:

	4-vuotiaat	5-vuotiaat
Ylikorkeat	100 cm	110 cm
141-148cm	90 cm	100 cm
131-140cm	80 cm	90 cm
Alle 130cm	70 cm	80 cm

Esteiden maksimipituus on esteen korkeus +20 cm. Sarjaväli sovitetaan oriin koon mukaan.

ESTEKOE I OMAN RATSASTAJAN KANSSA

Oriin verryttely tapahtuu tuomariston ohjeiden mukaan. Omia avustajia ei saa olla mukana radalla. Rata hypätään ensin kokonaisuudessaan ja sen jälkeen tuomariston ohjeiden mukaan koko rata uudelleen tai osia siitä.

ESTEKOE II TESTIRATSASTAJAN RATSASTAMANA

Ori tuodaan kokeeseen kevyesti verryteltynä. Ori tuodaan kokeeseen taluttaen. Oma ratsastaja nousee oriin selkään ja ratsastaa muutaman kieroksen kumpaankin suuntaan. Tämän jälkeen oma ratsastaja nousee selästä, avustaa testiratsastajan oriin selkään ja poistuu radalta odotta-

maan kokeen päättymistä. Omistajan määräämä henkilö voi seistä rata-alueella mahdollista tuomareiden kuulemista varten (esteiden korottaminen ja lisätehtävät). Estekoe II aikana arvioidaan uudelleen myös oriin askellajeja estetestiratsastajan ratsastamana.

Liite 5 Suorituskyvynekoe 4-5 –vuotiaille (Estekoe oman ratsastajan ja testiratsastajan kanssa)

5.3 TALLIKÄYTTÄYTYMISEN ARVIOINTI

Jalostuksen tavoitteena on hyväluonteinen ja mallillinen hevonen tai poni. Oriiden käyttäytymistä tallissa ja testialueella tarkkaillaan koko testin ajan. Tallikäyttäytyminen pisteytetään muiden ominaisuuksien tavoin asteikolla 4-10. Arvosana perustuu kokonaisuuteen ja sen tulee olla vähintään 7 oriin hyväksymiseksi.

6. JALOSTUSARVOSTELTAVAT ORIIT

Jalostusarvostelussa voidaan esittää oriita, jotka ovat

- hyväksytty ulkomaisessa hyväksytyssä pääkantakirjassa,
- hyväksytty ulkomaisessa tunnustetussa kantakirjassa,
- tai joilla on tarvittavat kilpailutulokset tai muut meriitit.

Jalostusarvostelukertoja ei ole rajoitettu.

6.1 ULKOMAISESSA KANTAKIRJASSA HYVÄKSYTYT TAI KILPAILUSUORITUSTEN PERUSTEELLA HYVÄKSYTTÄVÄT ORIIT

Mikäli oriilla on voimassa oleva jalostukseenkäyttöoikeus hyväksytyssä pääkantakirjassa, ei Oripäivillä annettu lausunto vaikuta oriin jalostusluokkaan laskevasti.

Jalostusarvosteltavat oriit suorittavat Oripäivillä terveydentilan tarkastuksen ja rakenteen arvostelun sekä lisäksi 6-8 -vuotiaat suorittavat joko askellaji- tai estekokeen sekä oman että testiratsastajan kanssa.

Askellaji- ja estekokeiden vaatimukset vastaavat kyseisen ikäluokan kilpailutulosvaatimuksia. Rat-suponeilla painotetaan ratsastuskokeessa erityisesti luonnetta, yhteistyöhalua ja ratsastettavuutta. 9-vuotiaat ja vanhemmat oriit esitetään myös ratsain askellajeissa tai esteillä.

14-vuotiaat ja vanhemmat oriit voi halutessaan näyttää ratsain. 14-vuotiaita ja vanhempia oriita ei pisteytetä, ne saavat vain sanallisen arvion.

Mikäli oriilla on erittäin mittavat/vakuuttavat omat kilpailunäytöt tai jälkeläisnäytöt voidaan ori vapauttaa ratsastuskokeesta. Ori lautakunta käsittelee kaikki vapautusanomukset, jotka on toimitettava ilmoittautumisajan puitteissa.

Liite 6 Jalostusarvosteltavat oriit
Liite 7 Jalostusluokkien vaatimukset
Liite 8 SRP korvaavat kilpailusuoritukset

7. ORIIDEN JALOSTUKSEENKÄYTTÖOIKEUS

3-vuotiaat oriit voidaan merkitä SRP-kantakirjan jalostusluokkaan I, jolloin oriille voidaan myöntää kahden vuoden jalostukseenkäyttöoikeus. Jalostusluokkaan II merkittävälle oriille myönnetään jalostukseenkäyttöoikeus kahdeksi vuodeksi tammakohtaisilla orilisensseillä.

4-vuotialle ja vanhemmille SRP-kantakirjan jalostusluokkaan I merkittävälle oriille myönnetään toistaiseksi voimassa oleva jalostukseenkäyttöoikeus. Kaikille oriille tehdään arviointi niiden omien ja jälkeläistulosten perustella oriin ollessa 9-vuotias.

Jalostusluokkaan II hyväksyttävälle **4-vuotiaalle ja vanhemmille** oriille myönnetään kahden vuoden tammakohtainen jalostukseenkäyttöoikeus. Oriin suoritustulokset arvioidaan vuosittain jalostusluokan mahdollisen korotuksen vuoksi. Tammakohtaiset lisenssit tulee anoa ja maksaa erikseen.

Jalostukseenkäyttöoikeuden jatkamiseksi oriille tulee vuosittain lunastaa orilisenssi ja CEM-testin tulee olla vapauttava. Mikäli ori periyttää perinnöllisiä sairauksia, voidaan se poistaa jalostuksesta.

SRP-kantakirjan jalostusluokkiin merkitylle oriille voidaan myöntää jälkeläisarvokirjaimia jälkeläisten suoritusten perusteella. Lisätiedot ja tarkemmat kriteerit voimassaolevasta jalostusohjesäännöstä.

Lisätietoja: Sanna Uotila

sanna.uotila@hippos.fi
p. 020 760 5257

Minna Mäenpää, jalostusjohtaja
minna.maenpaa@hippos.fi
p. 020 760 5250, 040 511 2067